Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, економіки і природничо-технологічної освіти
Кафедра технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки

Назва дисципліни	Економіка та організація промислового виробництва
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Викладач (і)	Герасименко Олександр Анатолійович
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://rshu.edu.ua/kafedry-fdkmttf/kafedra-potnt/sklad-kafedri-potnt/121-personalii/815-herasymenko-oleksandr-anatoliiovych
E-mail викладача:	oleksandr.herasymenko@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://drive.google.com/file/d/1XwwlyMskN3M6uI0M9mLLuMaal3vHS2AV/view?usp=sharing
Мова викладання	українська
Консультації	*Очні консультації*: к-сть годин і розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій. *Онлайн- консультації:* Розклад присутності викладача на спеціальному форумі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів комплексу знань про промислове виробництво, його загальні принципи, методи раціональної організації та системні положення створення і розвитку виробничих систем незалежно від форм власності; набути практичних навичок та вмінь з аналізу необхідні інформації і прийняття ефективних управлінських рішень щодо створення, функціонування та реорганізації виробничих систем різних рівнів в умовах ринкової економіки.

Основними **завданнями** вивчання дисципліни є: вивчення основних понять, систем і алгоритмів організації промислового виробництва, формуванні знань та уявлень з теоретичних положень економіки підприємства та маркетингу; формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу підприємства; набуття практичних навичок розв'язання конкретних економічних завдань, раціоналізації та проектування виробництва; оволодіння практичними навичками обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності виробництва.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК10. Здатність до формування у здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей технологічної галузі з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

СК14. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі технологічної освіти, пов'язаних із застосуванням цифрових, комп'ютерних та інформаційних технологій проєктування, конструювання і моделювання, вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків та оцінок.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

ПРН16. Демонструє навички з читання технологічних карт, розуміння технічних записів у інструкціях та інших матеріалах іноземними мовами.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Поняття виробничого підприємства. Концепції підприємства. Функції підприємства та його служб. Види підприємств і їх об'єднань.

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Види підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економіці.

ТЕМА 3. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.

Сутність організації управління підприємством. Функції та завдання управління підприємством. Управління підприємством за умов кризи.

ТЕМА 4. ЯКІСТЬ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Поняття якості продукції підприємства. Показники оцінювання якості. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Шляхи підвищення конкурентоспроможності та якості продукції.

ТЕМА 5. КАПІТАЛ ТА ВИРОБНИЧІ ФОНДИ ПІДПРИЄМСТВА.

Загальна характеристика капіталу та виробничих фондів підприємства. Вартісна оцінка основних виробничих фондів. Фізичний та моральний знос основних фондів. Суть і призначення амортизації. Розрахунки норм і сум амортизаційних відрахувань. Показники використання та відтворення основних фондів.

ТЕМА 6. ОБОРОТНІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА.

Склад і структура оборотних коштів. Суть поняття нормування, норми і нормативу запасу. Методи нормування. Види запасів на підприємстві. Види нормативів на виробничому підприємстві. Показники використання оборотних коштів. Абсолютне та відносне вивільнення оборотних коштів.

ТЕМА 7. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Поняття та структура персоналу виробничого підприємств. Показники чисельності персоналу на виробничому підприємстві. Показники руху персоналу.

ТЕМА 8. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.

Сутність і значення продуктивності праці. Показники вимірювання продуктивності праці. Фактори і резерви підвищення продуктивності праці.

ТЕМА 9. ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.

Поняття та функції заробітної плати на підприємстві. Форми і системи оплати праці на підприємстві. Державне регулювання оплати праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.

Принципи організації виробничого процесу на підприємстві. Типи організації виробничого процесу на підприємстві та їх характеристика. Методи організації виробничого процесу на підприємстві.

ТЕМА 11. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА ТА СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ.

Поняття собівартості. Класифікація витрат і структура собівартості. Основні методи розрахунку собівартості. Шляхи зниження собівартості продукції.

ТЕМА 12. ЦІНИ ТА ЦІНОВА ПОЛІТИКА ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Сутність та види цін. Фактори ціноутворення. Методи ціноутворення.

ТЕМА 13. ІННОВАЦІЙНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.

Сутність, завдання та основні принципи формування інноваційної політики на

підприємстві. Основні складові інноваційної політики підприємства. Оцінка ефективності інноваційних процесів на підприємстві. Суть та загальні засади інвестиційної політики підприємства. Управління реальними, фінансовими та інноваційними інвестиціями підприємства.

ТЕМА 14. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.

Економічна сутність і загальна характеристика видів фінансово-економічних результатів діяльності. Система показників та вимірювання ефективності. Шляхи підвищення та чинники зростання ефективності діяльності підприємства.

ТЕМА 15. МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.

Суть та особливості маркетингу промислового підприємства. Організація маркетингової служби на підприємстві. Маркетингові дослідження підприємства. Інформаційна маркетингова система підприємства. Маркетингові комунікації підприємства.

ТЕМА 16 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Принципи, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Форми організації зовнішньоекономічної служби на рівні підприємства. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

ТЕМА 17. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА.

Поняття та передумови реструктуризації підприємств. Завдання, форми та види реструктуризації. Порядок, концепція та варіанти реструктуризації. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємств. Реорганізація підприємств, спрямована на їх розукрупнення

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна

1. Андрійчук В.Г., Єгорова В.П. Економіка виробництва: навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2021. 260 с.
2. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об’єм даних 14,95 Мб. URL: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-12/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%281%29.pdf
3. Економіка та організація виробництва (виробничої діяльності) підприємства: навч. посіб. / М.І. Небава, О.О. Адлер, О.Й. Лесько та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 352 с.
4. Забродська Л.Д., Оліфіренко Л.Д., Іващенко Л.В. та ін. Економіка та організація виробництва: підручник. Київ: Ліра-К, 2022. 384 с.
5. Зінь Е.А. Організація виробничих систем: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2023. 248 с.
6. Федоренко В. Г., Діденко М.А. Організація виробництва: практ. посіб. Київ: Ліра-К, 2024. 208 с.
7. Шевчук О.А., Пашкевич Ю.О. Економіка підприємства: підручник. 4-те вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2024. 580 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про власність». *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №20.
2. Закон України «Про господарські товариства». *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №2.
3. Закон України «Про підприємства в Україні». *Відомості Верховної ради України*. 1992. №24.
4. Закон України «Про підприємництво». *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №20.
5. Волков В.П. Економіка підприємства: курс лекцій. Полтава: ПНТУ, 2022. 270 с.

6. Герасименко О.А., Янцур М.С. Творчий проект учнів основної школи в трудовому навчанні. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2011. №7-8. С. 5-15.
7. Горєлов Д.О. Організація виробництва: Конспект лекцій. Харків: ХНАДУ, 2012. 544 с.
8. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.
9. Гриньова В.М., Салун М.М. Організація виробництва: Підручник. Затверджено МОН. Київ, 2009. 582 с.
10. Дятлова О.М., Галушко В.С. Інноваційна діяльність промислових підприємств: навч. посіб. Чернігів: ЧНТУ, 2021. 290 с.
11. Економіка підприємства: пошук шляхів розвитку: Посібник / МАУП. Київ: МАУП, 2005. 80 с.
12. Заблоцький Б.Ф. Економіка та організація інноваційної діяльності підприємства: навч. посібник.: 2-ге вид. Львів: Новий Світ – 2000, 2020. 427 с.
13. Іванова Т.В., Кравченко О.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник. Київ: ЦНЛ, 2022. 450 с.
14. Індивідуальне навчально-дослідне завдання з навчальних модулів «Комплексні роботи з художньої обробки деревини» та «Комплексні роботи з художньої обробки виробів різних матеріалів» дисципліни: «Практикум в навчальних майстернях з художньою обробкою матеріалів». Методичні рекомендації для студентів спеціальності 6.010103 «Технологічна освіта. (Технічна праця)» / Автор-укладач О. А. Герасименко. Рівне: РДГУ, 2008. 39 с.
15. Козловський С.С. Інфраструктура виробничого підприємства: монографія. Львів: Магнолія-2006, 2022. 216 с.
16. Омельченко А.С., Демчук Л.В. Організація та нормування праці на промислових підприємствах: навч. посіб. Київ: Алерта, 2021. 310 с.
17. Третьяков О.В., Халмурадов Б.Д., Зозуля Л.А., Зозуля С.В. Основи охорони праці: навч. посіб. для самостійної роботи студентів. Київ: Центр навчальної літератури, 2025. 488 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

Інформаційні ресурси мережі internet:

1. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» підготовки магістра спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології): https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2024/op_2024_mag_014_10_sotnt.pdf
2. Сайт кафедри технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки: https://sites.google.com/rshu.edu.ua/ktotnt.
3. Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин Україні. Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/n0006120-10.
4. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/.
5. Журнал «Ефективна економіка». URL: http://www.economy.nayka.com.ua.
6. Журнал «Соціально-економічні проблеми і держава». URL: http://sepd.tntu.edu.ua.
7. Кодекс законів про працю України. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08.
8. Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість: науково-технічний збірник. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/lglpdp/.
9. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка» URL: https://learn.ztu.edu.ua/
10. Derevo-info – інформаційний портал деревообробної галузі. Режим доступу: http://www.derevo.info/.

Електронні бібліотеки

1. Електронні бібліотеки. URL: http://ocls.kyivlibs.org.ua/links/electron_bibl.htm

2. Книжкова палата України імені Івана Федорова. URL:http://www.ukrbook.net/
3. Наукова бібліотека РДГУ. URL:.https://library.rshu.edu.ua/
4. Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.nplu.org/
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
6. Рівненська державна обласна бібліотека. URL: http://libr.rv.ua/
7. BookLand – магазин електронних книг. URL: http://www.bookland.net.ua/
8. Українська бібліотека – «Джерело». URL: http://ukrlib.com/
9. Велика онлайн бібліотека e-Reading. URL: http://www.e-reading.org.ua/
10. Велика електронна бібліотека. URL: http://www.lib.com.ua/
11. Наукова електронна бібліотека України – Scientific Electronic Library of Ukraine. URL: http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html
12. Бібліотека на Meta.Ua. URL: http://lib.meta.ua/

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

В університеті діє накопичувальна кредитно-трансферна система оцінювання програмних результатів навчання студентів, що реалізується в ході виконання і захисту лабораторних робіт, виконання домашніх завдань, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу студента та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності студентів з відповідними оцінками за національною та Європейською кредитно-трансферною системами на рівні 60% від запланованого.

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	Відмінно	зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовіль-но	
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадо-вільно	не зараховано
		семестрового контролю	незначну частину навчального матеріалу			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ (*за наявності) та оцінка за екзамен.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Т1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0.5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1.5	
Т5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0.5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3

	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т10	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т11	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т12	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т13	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т14	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т15	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	0,5	3
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
	Виконання завдань практичних занять	1,5	
Т16	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т17	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль		12	24
Модульний контроль		12	
ІНДЗ проект приміщення закладу освіти.		25	25
Разом		100	

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів, заліків (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного та модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів (термінів) та перескладання. Завдання здобувачі вищої освіти мають виконувати і здавати відповідно до графіку освітнього процесу. Перескладання модулів, заліків, екзаменів відбувається у терміни ліквідації академічних заборгованостей, визначених кафедрами та деканатами.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти під час виконання самостійної та індивідуальної роботи повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти, він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Силабус розроблений на основі робочої програми навчальної дисципліни «Економіка та організація дерево-та металообробного промислового виробництва» (протокол НМК факультету ДКМТФ №6 від 23 червня 2025 р.).